

Stručný obsah

Jak pracovat s touto knihou x

Podrobný obsah xiv

Kapitoly 1–12

Mechanika

- 1 Měření 1
- 2 Přímočarý pohyb 12
- 3 Vektory 39
- 4 Dvojrozměrný a trojrozměrný pohyb 58
- 5 Síla a pohyb I 88
- 6 Síla a pohyb II 118
- 7 Práce a kinetická energie 141
- 8 Potenciální energie a zákon zachování energie 169
- 9 Soustavy částic 207
- 10 Srážky 237
- 11 Rotace 263
- 12 Valení, moment síly a moment hybnosti 296

Kapitoly 13–21

Mechanika – Termodynamika

- 13 Rovnováha a pružnost 329
- 14 Gravitace 356
- 15 Tekutiny 384
- 16 Kmity 409
- 17 Vlny I 438
- 18 Vlny II 466
- 19 Teplota a teplo 495
- 20 Kineticá teorie plynů 526
- 21 Entropie 552

Kapitoly 22–33

Elektřina a magnetismus

- 22 Elektrický náboj 577

23 Elektrické pole 593

24 Gaussův zákon elektrostatiky 618

25 Elektrický potenciál 640

26 Kapacita 668

27 Proud a odpor 693

28 Obvody 715

29 Magnetické pole 743

30 Magnetické pole elektrického proudu 773

31 Elektromagnetická indukce 798

32 Magnetické pole v látce, Maxwellovy rovnice 833

33 Elektromagnetické kmity a střídavé proudy 859

Kapitoly 34–38

Elektromagnetické vlny – Optika – Relativita

34 Elektromagnetické vlny 889

35 Obrazy 920

36 Interference 949

37 Difrakce 977

38 Relativita 1006

Kapitoly 39–45

Moderní fyzika

39 Fotony a de Broglieho vlny 1033

40 Více o de Broglieho vlnách 1055

41 Vše o atomech 1079

42 Vedení elektřiny v pevných látkách 1107

43 Jaderná fyzika 1129

44 Energie z jádra 1154

45 Kvarky, leptony a Velký třesek 1174

Dodatky

Výsledky

Rejstřík

Podrobny obsah

KAPITOLA 1

MĚŘENÍ 1

Jak můžeme ze západu Slunce změřit poloměr zemský?

- 1.1** Měření 2
 - 1.2** Mezinárodní soustava jednotek 2
 - 1.3** Převody jednotek 3
 - 1.4** Délka 4
 - 1.5** Čas 5
 - 1.6** Hmotnost 8
 - 1.7** Množství 8
- PŘEHLED & SHRNUTÍ 9
CVIČENÍ & ÚLOHY 9

KAPITOLA 2

PŘÍMOČARÝ POHYB 12

Čím měří fyzika pocity závodníka při startu?

- 2.1** Pohyb 13
 - 2.2** Poloha a posunutí 13
 - 2.3** Průměrná rychlosť 14
 - 2.4** Okamžitá rychlosť 16
 - 2.5** Zrychlení 19
 - 2.6** Rovnoměrné zrychlený pohyb: speciální případ 21
 - 2.7** Rovnoměrně zrychlený pohyb: jiný přístup 23
 - 2.8** Svislý vrh 24
 - 2.9** Částicová fyzika 27
- PŘEHLED & SHRNUTÍ 29
OTÁZKY 30
CVIČENÍ & ÚLOHY 31

KAPITOLA 3

VEKTORY 39

Pomohou vektory zmapovat jeskyni?

- 3.1** Vektory a skaláry 40
- 3.2** Sčítání vektorů: grafická metoda 41
- 3.3** Složky vektorů 43
- 3.4** Jednotkové vektory 45

- 3.5** Sčítání vektorů: algebraická metoda 46

- 3.6** Vektory a fyzikální zákony 48

- 3.7** Násobení vektorů 48

PŘEHLED & SHRNUTÍ 52

OTÁZKY 53

CVIČENÍ & ÚLOHY 54

KAPITOLA 4

DVOJROZMĚRNÝ A TROJROZMĚRNÝ POHYB 58

Kam umístit síť pro živý náboj?

- 4.1** Dvojrozměrný a trojrozměrný pohyb 59

- 4.2** Poloha a posunutí 59

- 4.3** Průměrná a okamžitá rychlosť 60

- 4.4** Průměrné a okamžitá zrychlení 61

- 4.5** Šikmý vrh 64

- 4.6** Šikmý vrh: matematický popis 66

- 4.7** Rovnoměrný pohyb po kružnici 70

- 4.8** Vzájemný pohyb po přímce 72

- 4.9** Vzájemný pohyb v rovině 74

- 4.10** Vzájemný pohyb při vysokých rychlostech 76

PŘEHLED & SHRNUTÍ 77

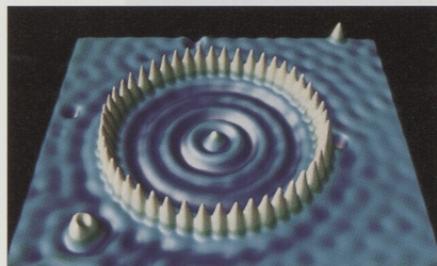
OTÁZKY 78

CVIČENÍ & ÚLOHY 80

- 39.4** Fotony mají hybnost 1037
39.5 Světlo jako vlna pravděpodobnosti 1039
39.6 Elektrony a de Broglieho vlny 1041
39.7 Schrödingerova rovnice 1044
39.8 Heisenbergův princip neurčitosti 1045
39.9 Tunelování 1046
 PŘEHLED & SHRNUTÍ 1048
 OTÁZKY 1049
 CVIČENÍ & ÚLOHY 1050

KAPITOLA 40

VÍCE O DE BROGLIEHO VLNÁCH 1055
Jak můžeme uvěznit elektron?

- 40.1** Stavba atomu 1056
40.2 Vlny na strunách a de Broglieho vlny 1056
40.3 Zachycení elektronu 1056
40.4 Elektron v jámě konečné hloubky 1061
40.5 Další elektronové pasti 1063
40.6 Elektronové pasti ve dvou a třech rozměrech 1064
40.7 Atom vodíku 1066
40.8 Příklad podivnosti kvantové fyziky 1072
 PŘEHLED & SHRNUTÍ 1073
 OTÁZKY 1074
 CVIČENÍ & ÚLOHY 1075

KAPITOLA 41

VŠE O ATOMECH 1079

Co je tak zvláštního na laserovém světle?

- 41.1** Atomy a svět kolem nás 1080
41.2 Některé vlastnosti atomů 1080
41.3 Spin elektronu 1082
41.4 Momenty hybnosti a magnetické dipólové momenty 1083
41.5 Sternův-Gerlachův pokus 1085

- 41.6** Jaderná magnetická rezonance 1087
41.7 Pauliho vylučovací princip 1088
41.8 Pravoúhlé pasti s více elektrony 1088
41.9 Struktura periodické soustavy prvků 1091
41.10 Rentgenové záření a zafázení prvků 1092
41.11 Lasery a jejich světlo 1096
41.12 Jak pracují lasery 1097
 PŘEHLED & SHRNUTÍ 1100
 OTÁZKY 1101
 CVIČENÍ & ÚLOHY 1102

KAPITOLA 42

VEDENÍ ELEKTŘINY V PEVNÝCH LÁTKÁCH 1107

Proč se pracovníci v polovodičovém provozu oblékají jako kosmonauti?

- 42.1** Pevná látky 1108
42.2 Elektrické vlastnosti pevných látek 1108
42.3 Energiové hladiny krystalických pevných látek 1109
42.4 Izolátory 1110
42.5 Kovy 1110
42.6 Polovodiče 1114
42.7 Dotované polovodiče 1115
42.8 Přechod p-n 1117
42.9 Diodový usměrňovač 1119
42.10 LED dioda 1120
42.11 Tranzistor 1122
 PŘEHLED & SHRNUTÍ 1124
 OTÁZKY 1125
 CVIČENÍ & ÚLOHY 1126

KAPITOLA 43

JADERNÁ FYZIKA 1129

Proč a jak se (některá) jádra rozpadají?

- 43.1** Objevení jádra 1130
43.2 Některé vlastnosti atomových jader 1131
43.3 Radioaktivní rozpad 1135
43.4 Rozpad α 1137
43.5 Rozpad β 1139
43.6 Radioaktivní datování 1141
43.7 Měření radiační dávky 1142
43.8 Jaderné modely 1143
 PŘEHLED & SHRNUTÍ 1145
 OTÁZKY 1146
 CVIČENÍ & ÚLOHY 1147

KAPITOLA 44**ENERGIE Z JÁDRA 1154**
Jaká fyzika se skrývá za obrazem atomového výbuchu?

- 44.1** Atom a jeho jádro 1155
44.2 Jaderné štěpení: základní proces 1155
44.3 Model jaderného štěpení 1157
44.4 Jaderný reaktor 1158
44.5 Přírodní jaderný reaktor 1162
44.6 Termojaderná fúze: základní reakce 1163
44.7 Termojaderná fúze ve Slunci a dalších hvězdách 1165
44.8 Řízená termojaderná fúze 1167
 PŘEHLED & SHRNUТИ 1169
 OTÁZKY 1169
 CVIČENÍ & ÚLOHY 1170

KAPITOLA 45**KVARKY, LEPTONY A VELKÝ TŘESK 1174**
Jak se dá udělat snímek raného vesmíru?

- 45.1** Život na hraně 1175
45.2 Částice, částice, částice 1175
45.3 Mezihra 1177
45.4 Leptony 1181
45.5 Hadrony 1182
45.6 A ještě jeden zákon zachování 1183
45.7 Osmínásobná cesta 1184

INTERFERENCE 949

V čem je teleskop s mnoha modrozelenými články lepší než teleskop s jedním červeným? **TUJEME A LZE NA TO**

- 36.1** Sníh na oknech 950
36.2 Svetlo jako vlna 950
36.3 Difrakce 957
36.4 Difrakce záření deuteriových iontů 959
36.5 Kolmice 960
36.6 Intenzita při interferenci světla 963
36.7 Minima 977
36.8 Interferenční mozaika 981
36.9 Kvantování světla 984
36.10 Kvantování vln 984
36.11 Michelsonův interferometr 985
 PŘEHLED & SHRNUTI 1002
 OTÁZKY 1007
 CVIČENÍ & ÚLOHY 1009

- 45.8** Kvarkový model 1185
45.9 Základní síly a zprostředkující částice 1187
45.10 Přestávka k zamýšlení 1189
45.11 Vesmír se rozvíjí 1189
45.12 Kosmické relativní záření 1190
45.13 Temná hmota 1190
45.14 Velký třesk 1191
45.15 Shrnutí 1192
 PŘEHLED & SHRNUTI 1192
 OTÁZKY 1193
 CVIČENÍ & ÚLOHY 1193

DODATKY

- A.** Mezinárodní soustava jednotek (SI) **D1**
B. Některé základní fyzikální konstanty **D3**
C. Některá astronomická data **D4**
D. Převodní koeficienty mezi jednotkami **D6**
E. Matematické vzorce **D10**
F. Vlastnosti prvků **D13**
G. Periodická soustava prvků **D16**
H. Nositelé Nobelových cen za fyziku **D17**

VÝSLEDKY **V1****REJSTŘÍK** **R1**

- Co je tak zvláštního na následujících stránkách?
 Vše o atomech **W28**
FOTONY A DÍLKOCH DO VÝKU **W33**
 Může být částice jinak? **W34**
Něvšejší pohyb a magnetické pole **W35**
Světelné vlny a fotony **W36**
Poslání o fotonu **W37**

KAPITOLA 5**SÍLA A POHYB I** 88**Utíhněte také dva vagony v zubech?****5.1 Čím je způsobeno zrychlení?** 89**5.2 První Newtonův zákon** 89**5.3 Síla** 90**5.4 Hmotnost** 91**5.5 Druhý Newtonův zákon** 92**5.6 Některé typy sil** 95**5.7 Třetí Newtonův zákon** 98**5.8 Užití Newtonových zákonů** 100**PŘEHLED & SHRNUTÍ** 107**OTÁZKY** 108**CVIČENÍ & ÚLOHY** 110**KAPITOLA 6****SÍLA A POHYB II** 118**Kočičí život: padat raději z desátého, nebo z prvního patra?****6.1 Trení** 119**6.2 Vlastnosti sil trení** 120**6.3 Odporová síla a mezní rychlosť** 124**6.4 Rovnoměrný pohyb po kružnici** 126**6.5 Přirodní síly** 131**PŘEHLED & SHRNUTÍ** 132**OTÁZKY** 133**CVIČENÍ & ÚLOHY** 134**KAPITOLA 7****PRÁCE A KINETICKÁ ENERGIE** 141**Kdo udělá více práce: vzpěrač, nebo silák?****7.1 Kineticální energie** 142**7.2 Práce** 143**7.3 Práce a kineticální energie** 143**7.4 Práce tělových sítí** 147**7.5 Práce proměnné sítí** 150**7.6 Práce pružné sítí** 152**7.7 Výkon** 156**7.8 Kineticální energie při vysokých rychlostech** 158**7.9 Vztažné soustavy** 159**PŘEHLED & SHRNUTÍ** 160**OTÁZKY** 161**CVIČENÍ & ÚLOHY** 163**KAPITOLA 8****KAPITOLA 8****POTENCIÁLNÍ ENERGIE A ZÁKON ZACHOVÁNÍ****ENERGIE** 169**Jak hluboko můžeme klesnout při bungee-jumpingu?****8.1 Potenciální energie** 170**8.2 Nezávislost práce konzervativních sil na trajektorii** 171**8.3 Určení hodnot potenciální energie** 173**8.4 Zákon zachování mechanické energie** 175**8.5 Interpretace křivky potenciální energie** 179**8.6 Práce vnějších a nekonzervativních sil** 183**8.7 Zákon zachování energie** 185**8.8 Hmotnost a energie** 188**8.9 Kvantování energie** 190**PŘEHLED & SHRNUTÍ** 191**OTÁZKY** 193**CVIČENÍ & ÚLOHY** 195**KAPITOLA 9****SOUSTAVY ČÁSTIC** 207**Obelství primabalerína gravitaci?****9.1 Význačný bod** 208**9.2 Těžiště** 208**9.3 Věta o hybnosti** 213**9.4 Hybnost** 216**9.5 Hybnost soustavy částic** 217**9.6 Zákon zachování hybnosti** 218**9.7 Soustavy s proměnnou hmotností: raketa** 222**9.8 Vnější síly a změny vnitřní energie** 224**PŘEHLED & SHRNUTÍ** 227**OTÁZKY** 228**CVIČENÍ & ÚLOHY** 230

KAPITOLA 10**SRÁŽKY 237**

*Holou rukou raději proti dlaždici,
nebo prknu?*

- 10.1** Co je to srážka? 238
 - 10.2** Impulz síly a hybnost 239
 - 10.3** Pružné přímé srážky 241
 - 10.4** Nepružné přímé srážky 245
 - 10.5** Šíkmé srážky 248
 - 10.6** Jaderné reakce a radioaktivní rozpad 250
- PŘEHLED & SHRNUTÍ 252
OTÁZKY 253
CVIČENÍ & ÚLOHY 255

KAPITOLA 11**ROTACE 263**

Judo — a fyzika?

- 11.1** Posuvný a otáčivý pohyb 264
- 11.2** Veličiny charakterizující otáčivý pohyb 264
- 11.3** Jsou úhlové veličiny vektorové? 267
- 11.4** Rovnoměrně zrychlený otáčivý pohyb 269
- 11.5** Korespondence obvodových a úhlových veličin 271

11.6 Kinetická energie tělesa při otáčivém pohybu 273**11.7** Výpočet momentu setrvačnosti 275**11.8** Moment síly 278**11.9** Věta o momentu hybnosti 279**11.10** Práce a kinetická energie při otáčivém pohybu 281**PŘEHLED & SHRNUTÍ 284****OTÁZKY 286****CVIČENÍ & ÚLOHY 287****KAPITOLA 12****VALENÍ, MOMENT SÍLY A MOMENT HYBNOSTI 296**

Proč jsou vícenásobná salta tak obtížná?

- 12.1** Valení 297
 - 12.2** Jojo 302
 - 12.3** Ještě jednou moment síly 304
 - 12.4** Moment hybnosti 306
 - 12.5** Věta o momentu hybnosti 307
 - 12.6** Moment hybnosti soustavy částic 309
 - 12.7** Moment hybnosti tuhého tělesa vzhledem k pevné ose 310
 - 12.8** Zákon zachování momentu hybnosti 312
 - 12.9** Kvantovaný moment hybnosti 317
- PŘEHLED & SHRNUTÍ 318
OTÁZKY 319
CVIČENÍ & ÚLOHY 320

KAPITOLA 13**ROVNOVÁHA A PRUŽNOST 329**

*Jak si můžeme odpočinout,
když lezeme komínem?*

- 13.1** Rovnováha 330
 - 13.2** Podmínky rovnováhy 331
 - 13.3** Těžiště; střed hmotnosti 332
 - 13.4** Příklady statické rovnováhy 334
 - 13.5** Neúplně určené soustavy 341
 - 13.6** Pružnost 342
- PŘEHLED & SHRNUTÍ 346
OTÁZKY 347
CVIČENÍ & ÚLOHY 348

KAPITOLA 14**GRAVITACE 356****Jak vystopovat černou díru?**

- 14.1** Svet a gravitační síla 357
14.2 Newtonův gravitační zákon 357
14.3 Gravitace a princip superpozice 358
14.4 Gravitace v blízkosti povrchu Země 360
14.5 Gravitační pole uvnitř Země 362
14.6 Gravitační potenciální energie 363
14.7 Planety a družice: Keplerovy zákony 366
14.8 Družice: Oběžné dráhy a energie 370
14.9 Einstein a gravitace 372
 PŘEHLED & SHRNUTÍ 374
 OTÁZKY 375 /
 CVIČENÍ & ÚLOHY 377

KAPITOLA 15**TEKUTINY 384****Co hrozí nezkušenému potápěči?**

- 15.1** Tekutiny a svět kolem nás 385
15.2 Co je tekutina? 385
15.3 Hustota a tlak 385
15.4 Tekutiny v klidu — statika 387
15.5 Měření tlaku 389
15.6 Pascalův zákon 390
15.7 Archimedův zákon 392
15.8 Tekutiny v pohybu — dynamika 393
15.9 Proudnice a rovnice kontinuity 394
15.10 Bernoulliho rovnice 396
 PŘEHLED & SHRNUTÍ 399
 OTÁZKY 400
 CVIČENÍ & ÚLOHY 401

KAPITOLA 16**KMITY 409****Katastrofa..., ale proč byla nejhorší právě tady?**

- 16.1** Kmitání 410
16.2 Harmonický pohyb 410
16.3 Pohybová rovnice pro harmonický pohyb 412
16.4 Energie harmonického oscilátoru 416
16.5 Torsní kmity 417
16.6 Kyvadla 418
16.7 Kmitání a rovnoměrný kruhový pohyb 422
16.8 Tlumený oscilátor 423

- 16.9** Nucené kmity a rezonance 425
 PŘEHLED & SHRNUTÍ 427
 OTÁZKY 428
 CVIČENÍ & ÚLOHY 429

KAPITOLA 17**VLNY I 438****Jak najde škorpion svou kořist?**

- 17.1** Vlny a částice 439
17.2 Druhy vln 439
17.3 Vlny příčné a podélné 439
17.4 Postupné vlny 441
17.5 Rychlosť postupné vlny 442
17.6 Rychlosť vlny na struně 445
17.7 Energie a výkon vlny 447
17.8 Princip superpozice 448
17.9 Interference vln 450
17.10 Fázory 452
17.11 Stojaté vlny 453
17.12 Vlastní kmity 455
 PŘEHLED & SHRNUTÍ 457
 OTÁZKY 459
 CVIČENÍ & ÚLOHY 460

KAPITOLA 18**VLNY II 466****Loví i v naprosté tmě?**

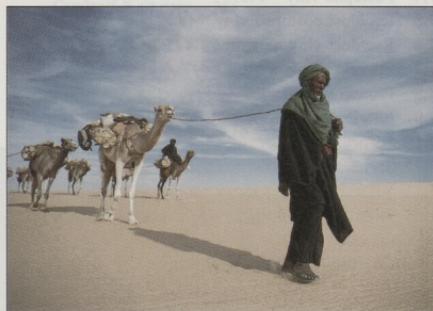
- 18.1** Zvukové vlnění 467

- 18.2** Rychlosť zvuku 467

- 18.3** Šíření zvukových vln 469

- 18.4** Interference 471

- 18.5** Intenzita zvuku a její hladina 472
18.6 Zdroje hudebního zvuku 475
18.7 Zázněje 478
18.8 Dopplerův jev 479
18.9 Dopplerův jev u světla 483
 PŘEHLED & SHRNUTÍ 485
 OTÁZKY 486
 CVIČENÍ & ÚLOHY 488

KAPITOLA 19**TEPLOTA A TEPOLO 495***Na Sinajskou poušť? Jedině v černém!*

- 19.1** Termodynamika 496
19.2 Nultý zákon termodynamiky 496
19.3 Měření teploty 497
19.4 Celsiova a Fahrenheitova stupnice 499
19.5 Teplotní roztažnost 501
19.6 Teplota a teplo 503
19.7 Zahřívání pevných látek a kapalin 504
19.8 Podrobnější pohled na teplo a práci 507
19.9 První zákon termodynamiky 509
19.10 Zvláštní případy prvního zákona termodynamiky 510
19.11 Mechanismy přenosu tepla 512
 PŘEHLED & SHRNUTÍ 516
 OTÁZKY 518
 CVIČENÍ & ÚLOHY 519

KAPITOLA 20**KINETICKÁ TEORIE PLYNŮ 526**
Proč vlastně v zimě topit v kamnech?

- 20.1** Nový pohled na plyny 527
20.2 Avogadrova konstanta 527

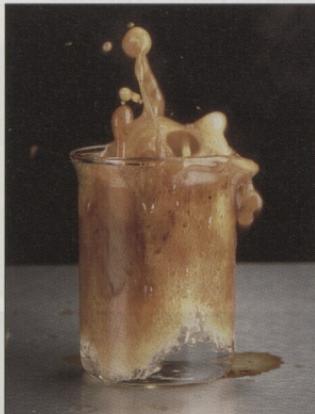
- 20.3** Ideální plyny 527
20.4 Tlak, teplota a střední kvadratická rychlosť 530
20.5 Kinetická energie posunového pohybu 531
20.6 Střední volná dráha 532
20.7 Rozdělení rychlostí molekul 534
20.8 Molární tepelné kapacity ideálního plynu 536
20.9 Stupně volnosti a molární tepelné kapacity 539
20.10 Trocha kvantové teorie 541
20.11 Adiabatické rozpínání ideálního plynu 541
 PŘEHLED & SHRNUTÍ 544
 OTÁZKY 545
 CVIČENÍ & ÚLOHY 546

KAPITOLA 21**ENTROPIE 552***Co určuje směr toku času?*

- 21.1** Vratné a nevratné děje 553
21.2 Entropie 553
21.3 Druhý zákon termodynamiky 557
21.4 Entropie kolem nás: motory 558
21.5 Entropie kolem nás: chladničky 563
21.6 Účinnost reálných motorů 564
21.7 Termodynamická teplota 565
21.8 Statistiky pohled na entropii 566
21.9 Třetí zákon termodynamiky 570
 PŘEHLED & SHRNUTÍ 571
 OTÁZKY 572
 CVIČENÍ & ÚLOHY 573

KAPITOLA 22**ELEKTRICKÝ NÁBOJ 577***Proč cukr při drcení jiskří?*

- 22.1** Elektromagnetismus 578
22.2 Elektrický náboj 578
22.3 Vodiče a nevodiče 579
22.4 Coulombův zákon 581
22.5 Kvantování náboje 584
22.6 Zachování náboje 586
 PŘEHLED & SHRNUTÍ 587
 OTÁZKY 588
 CVIČENÍ & ÚLOHY 590

KAPITOLA 23**ELEKTRICKÉ POLE 593***Jak mikrovlny ohřívají jídlo?*

- 23.1** Náboje a síly: bližší pohled 594
23.2 Elektrické pole 594
23.3 Elektrické siločáry 595
23.4 Elektrické pole bodového náboje 597
23.5 Elektrické pole dipolu 599
23.6 Elektrické pole nabitého vlákna 600
23.7 Elektrické pole nabitého disku 603
23.8 Bodový náboj v elektrickém poli 605
23.9 Dipól v elektrickém poli 608
PŘEHLED & SHRNUТИ 610
OTÁZKY 611
CVIČENÍ & ÚLOHY 613

KAPITOLA 24**GAUSSŮV ZÁKON ELEKTROSTATIKY 618***Jak tlustý je blesk?*

- 24.1** Nový pohled na Coulombův zákon 619
24.2 Tok 619
24.3 Tok elektrické intenzity 620
24.4 Gaussův zákon elektrostatiky 622
24.5 Gaussův zákon a Coulombův zákon 624
24.6 Nabité izolovaný vodič 625
24.7 Použití Gaussova zákona: válcová symetrie 627
24.8 Použití Gaussova zákona: rovinářská symetrie 628
24.9 Použití Gaussova zákona: kulová symetrie 630
PŘEHLED & SHRNUTI 632

32.10 Otázky 633**CVIČENÍ & ÚLOHY 634****KAPITOLA 25****ELEKTRICKÝ POTENCIÁL 640***Co vám hrozí, když vám na horách vstanou vlasy na hlavě?*

- 25.1** Elektrická potenciální energie 641
25.2 Elektrický potenciál, napětí 642
25.3 Ekvipotenciální plochy 643
25.4 Výpočet potenciálu ze zadанé intenzity elektrického pole 645
25.5 Potenciál bodového náboje 647
25.6 Potenciál soustavy bodových nábojů 648
25.7 Potenciál elektrického pole dipulu 650
25.8 Potenciál spojitě rozloženého náboje 651
25.9 Výpočet intenzity ze zadaného potenciálu 652
25.10 Elektrická potenciální energie soustavy bodových nábojů 654
25.11 Potenciál nabitého vodiče 656
PŘEHLED & SHRNUTI 657
OTÁZKY 659
CVIČENÍ & ÚLOHY 661

KAPITOLA 26**KAPACITA 668***Může kondenzátor zachránit život?*

- 26.1** Užití kondenzátorů 669
26.2 Kapacita 669
26.3 Výpočet kapacity 671
26.4 Kondenzátory spojené paralelně a sériově 674
26.5 Energie elektrického pole 677
26.6 Kondenzátor s dielektrikem 679
26.7 Dielektrika 681
26.8 Dielektrika a Gaussův zákon elektrostatiky 682
PŘEHLED & SHRNUTI 685
OTÁZKY 686
CVIČENÍ & ÚLOHY 687

KAPITOLA 27**PROUD A ODPOR 693***Co způsobilo ohnivý pád zepelínu Hindenburg?*

- 27.1** Pohybující se náboje a elektrické proudy 694
27.2 Elektrický proud 694

- 27.3** Hustota proudu 696
27.4 Odpor a rezistivita 699
27.5 Ohmův zákon 702
27.6 Mikroskopický pohled na Ohmův zákon 703
27.7 Výkon v elektrických obvodech 705
27.8 Polovodiče 706
27.9 Supravodiče 708
 PŘEHLED & SHRNUTÍ 709
 OTÁZKY 710
 CVIČENÍ & ÚLOHY 711

KAPITOLA 28**OBVODY 715****Proč nehladit paňhoře?**

- 28.1** „Pumpování“ nábojů 716
28.2 Práce, energie a elektromotorické napětí 716
28.3 Výpočet proudu v jednoduchém obvodu 717
28.4 Jiné jednoduché obvody 719
28.5 Napětí v obvodech 720
28.6 Obvody s více smyčkami 722
28.7 Ampérmetr a voltmetr 728
28.8 Obvody RC 728
 PŘEHLED & SHRNUTÍ 732
 OTÁZKY 733
 CVIČENÍ & ÚLOHY 735

KAPITOLA 29**MAGNETICKÉ POLE 743****Jak vzniká půvabná polární záře?**

- 29.1** Magnetické pole 744
29.2 Definice magnetické indukce 744
29.3 Objev elektronu 748
29.4 Hallův jev 749

- 29.5** Pohyb nabité částice po kružnici 751
29.6 Cyklotrony a synchrotrony 754
29.7 Ampérová síla 756
29.8 Moment síly působící na proudovou smyčku 759
29.9 Magnetický dipól 761
 PŘEHLED & SHRNUTÍ 763
 OTÁZKY 764
 CVIČENÍ & ÚLOHY 766

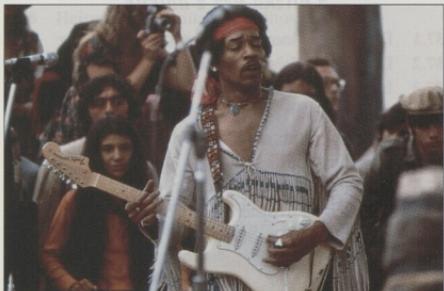
KAPITOLA 30**MAGNETICKÉ POLE ELEKTRICKÉHO PROUDU 773****Vystřelme náklad do vesmíru elektromagnetickým dělem?**

- 30.1** Magnetické pole elektrického proudu 774
30.2 Dva rovnoběžné vodiče 778
30.3 Ampérův zákon 780
30.4 Solenoid a toroid 783
30.5 Cívka jako magnetický dipól 785
 PŘEHLED & SHRNUTÍ 787
 OTÁZKY 788
 CVIČENÍ & ÚLOHY 790

- Napájení a zásuvky 792
 Připojení a odpojení 793
 Použití Gmunden 794
 Použití Gmunden 795
 Použití Gmunden 796
 Použití Gmunden 797
 Použití Gmunden 798
 Použití Gmunden 799
 Použití Gmunden 800
 Použití Gmunden 801
 Použití Gmunden 802
 Použití Gmunden 803
 Použití Gmunden 804
 Použití Gmunden 805
 Použití Gmunden 806
 Použití Gmunden 807
 Použití Gmunden 808
 Použití Gmunden 809
 Použití Gmunden 810
 Použití Gmunden 811
 Použití Gmunden 812
 Použití Gmunden 813
 Použití Gmunden 814
 Použití Gmunden 815
 Použití Gmunden 816
 Použití Gmunden 817
 Použití Gmunden 818
 Použití Gmunden 819
 Použití Gmunden 820
 Použití Gmunden 821
 Použití Gmunden 822
 Použití Gmunden 823
 Použití Gmunden 824
 Použití Gmunden 825
 Použití Gmunden 826
 Použití Gmunden 827
 Použití Gmunden 828
 Použití Gmunden 829
 Použití Gmunden 830
 Použití Gmunden 831
 Použití Gmunden 832
 Použití Gmunden 833
 Použití Gmunden 834
 Použití Gmunden 835
 Použití Gmunden 836
 Použití Gmunden 837
 Použití Gmunden 838
 Použití Gmunden 839
 Použití Gmunden 840
 Použití Gmunden 841
 Použití Gmunden 842
 Použití Gmunden 843
 Použití Gmunden 844
 Použití Gmunden 845
 Použití Gmunden 846
 Použití Gmunden 847
 Použití Gmunden 848
 Použití Gmunden 849
 Použití Gmunden 850
 Použití Gmunden 851
 Použití Gmunden 852
 Použití Gmunden 853
 Použití Gmunden 854
 Použití Gmunden 855
 Použití Gmunden 856
 Použití Gmunden 857
 Použití Gmunden 858
 Použití Gmunden 859
 Použití Gmunden 860
 Použití Gmunden 861
 Použití Gmunden 862
 Použití Gmunden 863
 Použití Gmunden 864
 Použití Gmunden 865
 Použití Gmunden 866
 Použití Gmunden 867
 Použití Gmunden 868
 Použití Gmunden 869
 Použití Gmunden 870
 Použití Gmunden 871
 Použití Gmunden 872
 Použití Gmunden 873
 Použití Gmunden 874
 Použití Gmunden 875
 Použití Gmunden 876
 Použití Gmunden 877
 Použití Gmunden 878
 Použití Gmunden 879
 Použití Gmunden 880
 Použití Gmunden 881
 Použití Gmunden 882
 Použití Gmunden 883
 Použití Gmunden 884
 Použití Gmunden 885
 Použití Gmunden 886
 Použití Gmunden 887
 Použití Gmunden 888
 Použití Gmunden 889
 Použití Gmunden 890
 Použití Gmunden 891
 Použití Gmunden 892
 Použití Gmunden 893
 Použití Gmunden 894
 Použití Gmunden 895
 Použití Gmunden 896
 Použití Gmunden 897
 Použití Gmunden 898
 Použití Gmunden 899
 Použití Gmunden 900
 Použití Gmunden 901
 Použití Gmunden 902
 Použití Gmunden 903
 Použití Gmunden 904
 Použití Gmunden 905
 Použití Gmunden 906
 Použití Gmunden 907
 Použití Gmunden 908
 Použití Gmunden 909
 Použití Gmunden 910
 Použití Gmunden 911
 Použití Gmunden 912
 Použití Gmunden 913
 Použití Gmunden 914
 Použití Gmunden 915
 Použití Gmunden 916
 Použití Gmunden 917
 Použití Gmunden 918
 Použití Gmunden 919
 Použití Gmunden 920
 Použití Gmunden 921
 Použití Gmunden 922
 Použití Gmunden 923
 Použití Gmunden 924
 Použití Gmunden 925
 Použití Gmunden 926
 Použití Gmunden 927
 Použití Gmunden 928
 Použití Gmunden 929
 Použití Gmunden 930
 Použití Gmunden 931
 Použití Gmunden 932
 Použití Gmunden 933
 Použití Gmunden 934
 Použití Gmunden 935
 Použití Gmunden 936
 Použití Gmunden 937
 Použití Gmunden 938
 Použití Gmunden 939
 Použití Gmunden 940
 Použití Gmunden 941
 Použití Gmunden 942
 Použití Gmunden 943
 Použití Gmunden 944
 Použití Gmunden 945
 Použití Gmunden 946
 Použití Gmunden 947
 Použití Gmunden 948
 Použití Gmunden 949
 Použití Gmunden 950
 Použití Gmunden 951
 Použití Gmunden 952
 Použití Gmunden 953
 Použití Gmunden 954
 Použití Gmunden 955
 Použití Gmunden 956
 Použití Gmunden 957
 Použití Gmunden 958
 Použití Gmunden 959
 Použití Gmunden 960
 Použití Gmunden 961
 Použití Gmunden 962
 Použití Gmunden 963
 Použití Gmunden 964
 Použití Gmunden 965
 Použití Gmunden 966
 Použití Gmunden 967
 Použití Gmunden 968
 Použití Gmunden 969
 Použití Gmunden 970
 Použití Gmunden 971
 Použití Gmunden 972
 Použití Gmunden 973
 Použití Gmunden 974
 Použití Gmunden 975
 Použití Gmunden 976
 Použití Gmunden 977
 Použití Gmunden 978
 Použití Gmunden 979
 Použití Gmunden 980
 Použití Gmunden 981
 Použití Gmunden 982
 Použití Gmunden 983
 Použití Gmunden 984
 Použití Gmunden 985
 Použití Gmunden 986
 Použití Gmunden 987
 Použití Gmunden 988
 Použití Gmunden 989
 Použití Gmunden 990
 Použití Gmunden 991
 Použití Gmunden 992
 Použití Gmunden 993
 Použití Gmunden 994
 Použití Gmunden 995
 Použití Gmunden 996
 Použití Gmunden 997
 Použití Gmunden 998
 Použití Gmunden 999
 Použití Gmunden 1000

KAPITOLA 31

ELEKTROMAGNETICKÁ INDUKCE 798
Elektromagnetická indukce — a rock?

- 31.1** Dvě symetrické situace 799
 - 31.2** Dva pokusy 799
 - 31.3** Faradayův zákon elektromagnetické indukce 799
 - 31.4** Lenzův zákon 801
 - 31.5** Indukce a přenosy energie 804
 - 31.6** Indukované elektrické pole 807
 - 31.7** Cívka a indukčnost 810
 - 31.8** Vlastní indukce 812
 - 31.9** Obvody RL 813
 - 31.10** Energie magnetického pole 815
 - 31.11** Hustota energie magnetického pole 817
 - 31.12** Vzájemná indukčnost 818
- PŘEHLED & SHRNUTÍ 820
 OTÁZKY 821
 CVIČENÍ & ÚLOHY 823

KAPITOLA 32

MAGNETICKÉ POLE V LÁTCĚ,
 MAXWELLOVY ROVNICE 833
Jak může dálková pec odhalit zemské magnetické pole v minulosti?

- 32.1** Magnety 834
- 32.2** Gaussův zákon pro magnetické pole 834
- 32.3** Zemský magnetismus 835
- 32.4** Magnetismus a elektronky 836
- 32.5** Magnetické látky 840
- 32.6** Diamagnetismus 840
- 32.7** Paramagnetismus 841
- 32.8** Feromagnetismus 842
- 32.9** Indukované magnetické pole 846

32.10 Maxwellův proud 848

- 32.11** Maxwellovy rovnice 850
- PŘEHLED & SHRNUTÍ 851
 OTÁZKY 852
 CVIČENÍ & ÚLOHY 854

KAPITOLA 33

ELEKTROMAGNETICKÉ KMITY
 A STŘÍDAVÉ PROUDY 859

Proč máme elektrická vedení vysokého napětí a nikoli vysokého proudu?

- 33.1** Nová fyzika — stará matematika 860
 - 33.2** Kvalitativní rozbor kmitů LC 860
 - 33.3** Elektro-mechanická analogie 862
 - 33.4** Kmity LC kvantitativně 863
 - 33.5** Tlumené kmity v obvodu RLC 865
 - 33.6** Střídavé proudy 866
 - 33.7** Nucené kmity 867
 - 33.8** Tři jednoduché obvody 867
 - 33.9** Sériový obvod RLC 871
 - 33.10** Výkon v obvodech se střídavým proudem 874
 - 33.11** Transformátory 876
- PŘEHLED & SHRNUTÍ 879
 OTÁZKY 880
 CVIČENÍ & ÚLOHY 882

KAPITOLA 34

ELEKTROMAGNETICKÉ VLNY 889
Co češe prachový ohon kometám?

- 34.1** Maxwellova duha 890
 - 34.2** Postupná elektromagnetická vlna (kvalitativně) 891
 - 34.3** Postupná elektromagnetická vlna (kvantitativně) 893
 - 34.4** Přenos energie a Poyntingův vektor 895
 - 34.5** Tlak záření 897
 - 34.6** Polarizace 899
 - 34.7** Odraz a lom 903
 - 34.8** Úplný odraz 908
 - 34.9** Polarizace odrazem 909
- PŘEHLED & SHRNUTÍ 910
 OTÁZKY 911
 CVIČENÍ & ÚLOHY 913

KAPITOLA 35**OBRÁZY 920***Co jen je na tom obraze divného?***35.1 Dva typy obrazů 921****35.2 Rovinné zrcadlo 921****35.3 Kulové zrcadlo 924****35.4 Zobrazení kulovým zrcadlem 926****35.5 Kulový lámový povrch 928****35.6 Tenká čočka 930****35.7 Optické přístroje 935****35.8 Tři odvození 937****PŘEHLED & SHRNUТИ 940****OTÁZKY 941****CVIČENÍ & ÚLOHY 943****KAPITOLA 36****INTERFERENCE 949***V čem je tajemství proměnlivého modrozeleného zbarvení motýlích křídel?***36.1 Interference 950****36.2 Světlo jako vlna 950****36.3 Difrakce 953****36.4 Youngův interferenční pokus 953****36.5 Kohherence 956****36.6 Intenzita při interferenci světla ze dvou štěrbin 957****36.7 Interference na tenké vrstvě 959****36.8 Michelsonův interferometr 965****PŘEHLED & SHRNUTI 966****OTÁZKY 967****CVIČENÍ & ÚLOHY 969****KAPITOLA 37****DIFRAKCE 977***Proč má pointilistický obraz jinou barvu z blízka než z dálky?***37.1 Difrakce a vlnová teorie světla 978****37.2 Difrakce na štěrbině. Polohy minim 979****37.3 Intenzita při difraci na štěrbině (kvalitativně) 982****37.4 Intenzita při difraci na štěrbině (kvantitativně) 983****37.5 Difrakce na kruhovém otvoru 985****37.6 Difrakce na dvojštěrbině 988****37.7 Difrakční mřížky 990****37.8 Mřížky: disperze a rozlišovací schopnost 994****37.9 Rentgenová difrakce 996****PŘEHLED & SHRNUTI 998****OTÁZKY 999****CVIČENÍ & ÚLOHY 1000****KAPITOLA 38****RELATIVITA 1006***Proč je znalost teorie relativity tak důležitá pro moderní navigaci?***38.1 Co všechno patří k relativitě 1007****38.2 Postuláty 1007****38.3 Měření událostí 1009****38.4 Relativita současnosti 1010****38.5 Relativita času 1011****38.6 Relativita délky 1014****38.7 Lorentzova transformace 1016****38.8 Některé důsledky Lorentzových rovnic 1017****38.9 Relativistické skládání rychlostí 1020****38.10 Dopplerův jev pro světlo 1020****38.11 Nový pohled na hybnost 1022****38.12 Nový pohled na energii 1023****PŘEHLED & SHRNUTI 1025****OTÁZKY 1026****CVIČENÍ & ÚLOHY 1028****KAPITOLA 39****FOTONY A DE BROGLIEHO VLNY 1033***Může být částice jako elektron vlnou?***39.1 Nový směr 1034****39.2 Světelné vlny a fotony 1034****39.3 Fotoelektrický jev 1035**